

ה. והנה, כשם שהדברים אמורים בנוגע לכנסת ישראל והקב"ה, שעכשיו כנסת ישראל היא בבחינת מקבל, ולעתיד לבוא תהיה בבחינת משפיע כביכול - כמו כן גם בנוגע לחתן וכלה למטה, שבתחילה ישנו הענין ד"משמח חתן וכלה", שהחתן הוא המשפיע, אבל אחר כך ישנו הענין ד"משמח חתן עם הכלה", שהכלה משפעת להחתן.

וזהו שאומרים "משמח חתן עם הכלה" בברכה השביעית דוקא, שבה מזכירים את ה"חמשה קולות" - כי הברכה השביעית היא גמר ותכלית כל ענין הנישואין, היינו, שישנם כבר כל ה"חמשה קולות", שענינם הוא המשכת כח האין-סוף בנבראים, שזהו התכלית כנ"ל, ולכן חותמים "משמח חתן עם הכלה", שלשון זה מורה שהכלה משפיעה בהחתן, שזוהי תכלית השלימות שתתגלה לעתיד לבוא.

וענינו בנמשל בנוגע לכנסת ישראל והקב"ה - שבזמן הזה שהוא בבחינת אירוסין בלבד³⁹, חסר עדיין הקירוב הפנימי של המשפיע אל המקבל, ולכן לא ניכרת מעלת כנסת ישראל, מה-שאינ-כן לעתיד לבוא שאז יהיה בחינת נישואין³⁹, שהוא הקירוב היותר פנימי של המשפיע אל המקבל, אזי תהיה ניכרת מעלת כנסת ישראל, שזהו הענין ד"נקבה תסובב גבר".

ו. והנה, בנוגע להקב"ה וכנסת ישראל נתבאר לעיל (סעיף ד) שהענין ד"ישמח הוי' במעשיו" (שכנסת ישראל פועלת ומשפיעה שמחה למעלה) נעשה על-ידי הענין ד"ישמח ישראל בעושיו", שזוהי העבודה דכנסת ישראל בבחינת מקבל שנעשית בזמן הזה שהוא בבחינת אירוסין.

וכמו כן הוא גם בנוגע לחתן וכלה למטה - שאף-על-פי שעכשיו החתן הוא המשפיע והכלה היא בבחינת מקבל, מכל-מקום, צריך להיות ענין של עבודה גם מצד הכלה, אלא שהעבודה היא בבחינת מקבל.

וזהו גם שמצינו שאף שבזמן הזה ישנו רק הענין ד"קול חתן" ולא "קול כלה", שזהו ש"החתן הוא אומר הרי את מקודשת לי, והכלה שותקת"²⁷, מכל-מקום, צריך להיות ענין של עבודה גם מצד הכלה, שהרי הכלה צריכה להסכים ולהודות לאמירת החתן "הרי את מקודשת לי", שזהו ש"הכלה שותקת", שהשתיקה היא ההודאה וההסכמה לאמירת החתן, אלא שה"עבודה" היא בענין ההודאה וההסכמה בלבד, היינו, עבודה בבחינת מקבל⁴⁰.

ועל-ידי-זה יהיה לעתיד לבוא הענין ד"קול כלה", עד כדי כך, שהכלה תשפיע בהחתן, כנ"ל.

ז. וההוראה מזה לנשי ובנות ישראל: אף-על-פי ש"איש דרכו לכבוש ואין אשה דרכה לכבוש"⁴¹, מכל-מקום, נדרשת גם עבודתן של נשי ובנות ישראל, שגם הן תעסוקנה בענין החינוך, אלא שאופן העבודה שלהן צריך להיות (לא בדרך מלחמה, אלא) בדרך קירוב.

והוראה מיוחדת מזמנים אלו - בעמדנו בימים שבין פורים לפסח:

נס פורים - בא על-ידי אסתר המלכה [ולכן נזכרת במגילה לפני מרדכי, כמו שכתוב⁴² "ותכתוב אסתר המלכה גו' ומרדכי היהודי"], שעבדה עבודתה מתוך מסירת-נפש, שהרי היא עצמה, כיון שהיתה בבית המלך, לא היה חסר לה דבר (כמדובר לעיל⁴³), אלא שמסרה נפשה בשביל בני ישראל, ועבודתה היתה בענין החינוך - שזהו שאמרה "לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן"⁴⁴, היינו, לאסוף ולקבץ את כולם, והרי ענין זה נעשה (לא בדרך מלחמה, אלא) בדרך אהבה וקירוב.

ובנוגע לפסח - אמרו חכמינו ז"ל⁴⁵ "בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים", שהן אלו שהעמידו דור ש"הם הכירוהו תחילה"⁴⁶, לפני כל בני ישראל, ואפילו לפני משה רבינו ושבת לוי כולו, והיינו, שעם היות ששבת לוי לא היה בשעבוד מצרים⁴⁶, ואילו הילדים נולדו ונתחנכו במצב של קושי השעבוד, מכל-מקום "הם הכירוהו תחילה".

(39) שמו"ר ספט"ו. וראה לקו"ת שה"ש מח, א ואילך. ובכ"מ.

(40) ראה גם תו"מ ח"ג ע' 295.

(41) שם ד, טז.

(42) יבמות סה, ב.

(43) סוטה יא, ב.

(44) אסתר ט, כט.

(45) שמו"ר פ"ה, טז. הובא בפרש"י עה"ת שמות ה, ד.